Hacc-ı Ekber gününün anlamı

﴿ معنى يوم الحج الأكبر ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimi Komitesi

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ معنى يوم الحج الأكبر ﴾

« باللغة التركية »

اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru:

Hacc-ı Ekber günü ve Hacc-ı Ekber ne demektir.

İkisi de aynı anlama mı gelmektedir? Yoksa biri diğerinden farklı mıdır?

Her ikisi de Kur'an-ı Kerim'de ve sahih sünnette var mıdır?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Hacc-ı Ekber Günü, Kurban bayramının birinci günü (Zilhicce'nin 10. günü)dür.

Nitekim Abdullah b. Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ وَقَفَ يَوْمَ النَّحْرِ بَيْنَ الْجَمَرَاتِ فِي الْحَجَّةِ الَّتِي حَجَّ فَقَالَ: أَيُّ يَوْمٍ هَذَا؟ قَالُوا: يَوْمُ النَّحْرِ. قَالَ: هَذَا يَوْمُ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ.))

[رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hac yaptığı yılın haccında cemrelerin arasında durdu ve şöyle buyurdu:

- Bugün hangi gündür?

(Sahâbe):

- **Nahr** (kurban bayramının birinci) **günüdür, dediler.**

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- **Bugün, Hacc-ı Ekber** (Büyük Hac) **günü'dür.**"[1]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((بَعَثَنِي أَبُو بَكْرٍ رضي الله عنه فِيمَنْ يُؤَذِّنُ يَوْمَ النَّحْرِ بِمِنًى: لَا يَحُجُّ بَعْدَ الْعَامِ مُشْرِكٌ، وَلَا يَطُوفُ بِالْبَيْتِ عُرْيَانٌ، وَيَوْمُ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ: يَوْمُ النَّحْرِ، وَإِنَّمَا قِيلَ

[1] Sünen-i Ebî Davud; hadis no: 1945. Elbânî, "Sahih-i Ebî Davud"; hadis no: 1700'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

الْأَكْبَرُ؛ مِنْ أَجْلِ قَوْلِ النَّاسِ الْحَجُّ الْأَصْغَرُ. فَنَبَذَ أَبُو بَكْرٍ إِلَى النَّاسِ فِي ذَلِكَ الْعَامِ، فَلَمْ يَحُجَّ عَامَ حَجَّةِ الْوَدَاعِ الَّذِي حَجَّ فِيهِ النَّبِيُّ ﷺ مُشْرِكٌ.))[رواه البخاري]

"Ebu Bekir -Allah ondan râzı olsun- Nahr (kurban bayramının birinci) günü Minâ'da ilân yapacak kimseler arasında beni de gönderdi: Artık bu yıldan sonra hiçbir müşrik hac yapamayacak ve hiç kimse de Beytullah'ı (Kâbe'yi) çırılçıplak tavaf edemeyecektir. Hacc-ı Ekber günü de, Nahr günü (kurban bayramının birinci günü)dür.Hacc-ı Ekber (büyük hac) denilmesinin sebebi; insanların Hacc-ı Asğar (küçük hac) demelerinden dolayıdır.Ebu Bekir o yıl, insanlara antlaşmalarının bozulduğunu ilân etti. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hac yaptığı Vedâ haccı yılında hiçbir müşrik hac yapmadı."[1]

Arafat'ta durmak (vakfe), Müzdelife'de gecelemek, (bayramın birinci gününün) gündüzünde Akabe cemresine taşları atmak, kurban kesmek (nahr), saçları traş etmek, Farz (Ziyâret) tavafı yapmak ve Sa'y etmek gibi hac ile ilgili amellerin bu günde olması sebebiyle Nahr günü, Hacc-ı Ekber günüdür.Hac günü; zamandır.Hacc-ı Ekber ise, Hac gününde yapılan ameldir. Kur'an-ı Kerim'de de Hacc-ı Ekber günü zikredilmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَأَذَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلنَّاسِ يَوۡمَ ٱلۡحَجِّ ٱلۡأَكۡبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِيٓءٌ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ وَرَسُولُهُۥۚ فَإِن تُبۡتُمۡ فَهُوَ خَيۡرٌ لَّكُمۡۖ وَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِۗ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٣ ﴾[سورة التوبة الآية: ٣]

"Büyük hac günü, insanlara Allah ve Rasûlünden bir ilân (ve uyarı)dır: Şüphesiz ki Allah ve Rasûlü, artık müşriklerden uzaktır. (Ey müşrikler!) Eğer tevbe eder (hakka döner ve şirkinizi terkeder)seniz; bu, sizin için daha hayırlıdır. Yok eğer (hakkı kabul etmekten) yüz çevirir(ve Allah'ın dînine girmez)seniz, bilin ki siz, Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz (O'nun azabından asla kurtulamazsınız).(Ey Rasûl!) İnkâr edenlere acıklı bir azabı müjdele."[2]

Tevfik, yalnızca Allah'tandır.[3]

---

1 Buhârî; hadis no: 369

2 Tevbe Sûresi: 3

3 İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 11, s: 220